

Plenum

Tisdag 24.10.2023 kl. 14.00—16.17

9. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ett temporärt incitamentsystem för skogsbruket

Regeringens proposition RP 16/2023 rd

Utskottets betänkande JsUB 1/2023 rd

Första behandlingen

Förste vice talman Paula Risikko: Ärende 9 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger jord- och skogsbruksutskottets betänkande JsUB 1/2023 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Allmän debatt, först är ledamot Simula.

Debatt

16.11 Jenna Simula ps (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut mietintönsä eduskunnalle hallituksen esityksestä laiksi metsätalouden määräaikaista kannustejärjestelmästä annetun lain muuttamisesta. Valiokunnan yksimielinen päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen.

Hallituksen esityksessä ehdotettiin muutettavaksi lakia siten, että säännöksissä otettaisiin huomioon uusi, vuoden 2023 loppupuolella annettava vähämerkityksistä tukea koskeva Euroopan unionin säädös. Ehdotus liittyy taimikon ja nuoren metsän hoidon tukeen. Lisäksi esityksessä ehdotettiin ympäristötukisopimusta koskevien neuvotteluiden pöytäkirjaan merkittävien tietojen säännösmuutosta ja ehdotettiin lisättäväksi säännös rahoitushaun alkamisen ajankohdasta. Kestävän metsätalouden määräaikainen rahoituslaki eli tunnetummin Kemera-laki on voimassa tämän vuoden loppuun. Metsätalouden kannustejärjestelmää koskeva laki hyväksyttiin eduskunnassa syksyllä 2022, ja se tulee voimaan ensi vuoden alusta, korvaten siis Kemera-lain.

Arvoisa puhemies! Valiokunta kiinnitti huomiota uuden tukijärjestelmän mahdollisimman sujuvaan siirtymään. Tammi—helmikuussa 2024 jätettävien rahoitushakemusten muoto on paperinen, kunnes sähköiset palvelut saadaan käyttöön. Suomen metsäkeskuksen tehtävänä on antaa tarpeellinen neuvonta ja toimia tukiviranomaistahona tässä taitoskohdassa. Valiokunta katsoo, että hakemusten käsittelyajat eivät uuteen tukijärjestelmään siirtymisen myötä saa muodostua kohtuuttoman pitkiksi. Suomen metsäkeskus on ilmoittanut, että se on varautunut käsittelemään ensimmäisenä taimikon ja nuoren metsän hoidon sekä terveyslannoituksen tukihakemuksia ja maksamaan tukia heti rahoitushaun aukeamisesta 1.3.2024 alkaen.

Lopuksi haluan vielä kiittää maa- ja metsätalousvaliokunnan jäseniä asian sujuvasta käsittelystä.

Punkt i protokollet PR 47/2023 rd

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Kiitos. — Edustaja Elo.

16.13 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys on tosiaan sinänsä teknisluonteinen ja sellaisenaan hyväksyttävä. On tärkeää, että sujuva siirtymä uuteen tukijärjestelmään varmistetaan, kuten valiokunnan puheenjohtaja tässä edellä kuvasi.

Haluan kuitenkin todeta sen valiokunnan saamissa lausunnoissa esiin nostetun asian, että tässä yhteydessä olisi ollut mahdollista kehittää myös metsätalouden kannustejärjestelmää itseään. Ensi vuoden alussa voimaan tulevassa uudessa kannustejärjestelmässä, jota tämä laki koskee, olisi ollut mahdollista ja myös tarpeellista edistää nyt aiottua selvästi enemmän sekapuustoisuuden lisäämistä ja luonnonhoitoa Suomen metsissä. Uudenlaisille taloudellisille kannusteille lehtipuuston suurempaan säästämiseen taimikonhoidossa olisi selkeä tarve, samoin uudenlaisten taloudellisten kannusteiden kehittämiseksi yksityismetsänomistajille rehevien suometsien hoidossa maaperän ilmastopäästöjen ja haitallisten vesistöpäästöjen vähentämiseksi.

Valtion metsien inventointitulosten mukaan lehtisekapuustoisten metsien osuus kasvoi Suomessa 1990-luvulla, mutta toisin kuin esimerkiksi Ruotsissa, osuus ei ole 2000-luvulla enää lisääntynyt. Tutkimusten mukaan lehtisekapuustoisuuden edistämällä on merkittävä rooli sekä ilmastomuutokseen sopeutumisessa että luontokadon pysäyttämisessä. Metsäluonnon hoitoon, esimerkiksi lähteiden ja muiden pienvesien sekä kosteikkojen kunnostukseen ja ennallistamiseen sekä lehtometsien ja paahderinteiden hoitoon, on kestävä metsätalouden rahoituslain tukijärjestelmän kautta investoitu koko maassa vuosittain vain 0,5—1 miljoonaa euroa, eikä uusi kannustejärjestelmä tule tilannetta olennaisesti muuttamaan. Tutkimusten mukaan tällaiset toimet olisivat kuitenkin avainasemassa ja myös erittäin kustannustehokkaita metsäluonnon monimuotoisuuden heikentymisen pysäyttämisessä. Metsätalouden kannustejärjestelmää tulisi uudistaa myös siten, ettei se suosi yhtä metsänkäsittelymenetelmää vaan myös jatkuvaa kasvatusta.

Arvoisa puheenjohtaja! Olisi toivonut, että hallitus olisi toimillaan vahvistamassa nyt metsäluonnon monimuotoisuutta, kun tiedossa on se, että luonnoltaan monimuotoiset metsät kestävät paremmin sään ääri-ilmiöitä ja ilmastomuutoksen tuomia tuholaisia ja muita riskejä.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 16/2023 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.